

Redactiunea

se află în

Strat'a lui Leopoldu Nr. 44.
Scrisorile nefrancate nu se primesc
decătu numai de la corespondintii re-
gulari ai „Federatiunii.” Scrisori
anonyme nu se publică. Articlii tra-
misii si nepublicati se voru arde si nu
mai la cerere espre sa se returna.

FEDERATIUNEA

Diurnal politiciu, literariu, commercialu si economicu.

Appare Domineca.

B.-Pest'a, 1/13. Feb. 1875.

Dupa fusiunea contrului stangei cu partit'a deakiana sub numirea de *partita liberale* — numai sè nu fia „lucus a non lucendo” — si dupa ospetiu de infratiere celebrat domineca trecuta, ministeriul au presentat bugetulu, a carui-a discussiune curge cu repeditiune mare, incătu majoritatea abia mai asulta pre côte unu deputatu, care tinde a face côte una modificatiune, fire-ar côte de buna si essentiale.

Eri s'a terminat bugetulu ministeriului cultelor si instructiunei publice. La summele ce se dău pentru scopuri besericesci că ajutorie osebitelor confessiuni, dep. secuui Ugronu, fără a face vre una propunere, fece totu-si observatiunea caracteristica chauvinistului magiaru, că ar avé ore cari temeri cumea scelle ajutorie ordinariatele resp. le impartiescu dupa bunu-placulu loru si pot mai cu profusiune chiaru unoru inimici ai statului, precandu dsa ar dorì sè se imparta dupa ore care lista si firesce amicilor statului, va sè dica cu intentiune politica. Camer'a trecu, precum se si cuvenia, en tacere preste vorbele lui Ugron. Saraca lume! cu ce felu de mediulocce tinu unii a castigă amici statului ung. Fiti drepti si amicii statului nu voru lipsi ci se voru immultî, éra de veti fi nedrepti, nu cu mil'a orbului, dar neci cu millionele, cari de altmintrea vi lipsescu, nu veti castiga amici, ci veti face a se immulti cet'a nemultiamitilor. Dl. Ugron pare inse a fi miroslu ce-va, si că au venit numai a se face echoulu instructiunilor secrete ce pot se voru fi datu prelatilor si, ne temem, că mai cu sama, celor orientali de ambe confessiuni pentru că faimete surde cerculeza de multu, si noi chiaru in aceste dille primiram informatiune, că unulu d'inte ordinariatele rom. din Transilvania, — a carui nume lu retacemu inca, pana la informatiuni mai positive — ar fi subtrassu ajutoriile de la 30 preuti sub pretestulu futile, că s'ar si mestecatu in politica. Nu scimus, nu potem sci, ce felu de politica? de ora ce in Transilvania de mai multi anni nu se face politica, si deca s'ar poté imputa pretilor, apoi nu ammesteculu loru, ci mai currendu indifferentismulu li-s'ar poté imputa. Dar' care este acea potestate, fia civila, fia besericesca, care ar poté sè-si arroge dreptulu de a opri pre preuti de la essertiulu drepturilor politice, cari li competu, tocmai că ori carui cestianu. — Prentii toturor confesiunilor din tierra useza de drepturile loru politice, asiā trebue sè useze si pretilor romani, éra cei din Transilvania, prin nou'a lege electorale au si ei acum dreptulu personal care atari, d'a luá parte la tote affacerile comunali, municipali si la alle tierrei, mediulocciu prin representanti, deca voru vre sè-i alega; prin urmare nimene nu poté sè i opresca de la essertiulu dreptului loru, neci a li preserie cum si in ce direptiune sè useze de dinsulu, acest'a este treab'a convingerei loru.

Sennyei nu cutedia d'in pura loialitate a face oppositiune de si corifeulu au declaratu că ellu cu partit'a sa occupa positiune osebita si oppositionale. Decear fi sè judecămu dupa majoritatea actuala apo ministeriului Tiszaianu i-sar potè prognostica vietia lunga, dar lucrul este altmintrea.

Eleminte eterogene sunt destulle in partit'a liberale si se potu decomprime dat'a occasione, d. e. numai decătu dupa alegeri, precandu omeni d'in intimitatea lui Sennyei, fabuleza de 100—150 deputati de partit'a Sennyiana, cari s'ar alege cu ajutoriulu clerului catolicu spre a restorná pre calvinulu Tisza cu tote coditiele selle, assemene corifei partitei cstreme, independente, cei de la 48. si cum se mai numescu, inca visenza că poporul n'o se mai alega omeni renegati si venduti neamtiiului, ci numai unguri de 13 probe. Dar atâtunorou-a cătu si altoru-a li-se potu pune intrebarea „woher nehmen wenn nicht stehlen? — de unde sè luati fără că sè furati? si că sè nu furati, va padî Tisza si va staru cu poterea ce i e in mana că nu partitele contrarie, ci a lui sè isbutesc la alegeri. Cumca partit'a Sennyiana, de va fi sprinuita de clerulu catolicu, se va immulti, despre acest'a nu poté fi indoielu, dar la majoritate nu va ajunge inca la alegerile prossime. Decear inse in urmarea unei crise nu numai possibile dar si probabile, Senyei ar veni la potere, atunci da, in acestu casu d'insulu va sè-si faca majoritate. Pana atunci inse multa calle 'mperatia....

Noul ministeriu, indata dupa intrarea in functiune, au emis o serisore circulare către jurisdictiunile tierrei, prin care li-se inculca strict'a si rigoros'a essecutare a legilor. Numai de amu vedé că „vorba trupu se face” si in privint'a legii communalu, municipali si preste totu a legii de nationalitate, ceea ce noi d'in parte-ne si acceptam de la Tisza, care de si au combatut mai de multe ori pre deputatii nationali au avutu totu-si bunulu simtui de omu liberal si consecinte in principiile selle d'a vota de doue ori cu partit'a sa in favorea celor despojati de dreptulu electoral prin urecarea censului, assemene si la votarea lui relativ la usulu limbei din legea notariatelor publice si cu alte occasioni a declară că dinsulu vre că legea de nationalitate sè se essecute. Acum are ocasiunea da dovedi prin fapte că este adeverat omu de statu. si atunci va fi justificata resolutiuna ce deputatii clubului national au luat facia cu acestu ministeriu, d'a nu-i face neci o greutate, depunendu de o cam data de la ordinea dillei cestiuca de nationalitate, acceptandu cu incredere, că legea relativa va fi essecutata, nu că pana acum in contr'a ci in favorea nationalitatilor, acceptandu cu unu cuventu de la Tisza dreptate si ecuitate, atunci apropiarea nu ar intempină pedece.

Comentariu la Memorandulu de la Blasiu din 1872.

(Fine)

III. Noi dacoromanii din Transilvania gemeam pana in a. 1848 sub jugu indoit u allu sclaviei personale.

Candu se afla mai multi individi inchisi in côte una temnitia comuna, cugetulu si scopulu loru este numai unulu: scăparea, libertatea. Din momentulu in care li s'au descuriatu usile temnitiei, de voia buna, seu prin fortia, captivii appuca in largul lumei, care in caturu, in tote partile, avandu fiacare altu scopu de înaintea ochilor. Camu asiā o patu si poporale scăpate din sierbitute; din momentulu liberarei se si formedia intre dinsele partite. Intocmai a'stia intemplatu si cu noi. Ti-mai aduci aminte domnule Redactoriu, de vreo doue conversatiuni alle noastre din a. 1864/5. (Da!) Te mirai că incepusera a se forma si la noi partite; era eu ti-am respusu, pre cătu me ajută memor'a. Este lucru dorerosu acestu-a e inse naturale. Pana aci aveam cu totii unu singuru scopu, scăparea la largul. Aibă amu scapatu din temnitia in curte si in gradina, eca-ne, desfacut in partite. Acest'a este unu procesu nou allu desvoltarei nationale si politice. Dara cu desfacerea in partite politice, inceta si trebuie sè incepe reciproc'a incredere si solidaritate nationala; era celu care doresce din susfletu restabilirea loru, este condamnatu sè accepte in patientia, precum accepta chemistulu pre langa retortele selle, si inca portandu grige forte mare, că nu cum-va chiaru din culp'a sa, sè se intampine vre o explosiune pericolosa ci sè decurgu numai fermentatiunea, conformu legilor naturei.

Déca conferentia privata de la Blasiu nu ar' fi mai avutu nici unu altu rezultat folositoriu, unu meritu allu ei nu lu va poté nega nici celu mai fanaticu ungureanu, éra acelui-a este: Incerarea de a reconciliá Sabbiulu cu Blasiulu, la care dede occasiune c. Lónyay, séu déca mai vreti, insu-si imperatul. Sè puna ori-care romanu adeverat man'a pre cugetu si se marturisesc, déca acestu singuru scopu nu erá mai sublime pentru noi, decătu tote secaturele de alegeri dietali unguresci, cumpurate cu bani. —

Metropolitulu Alessandru se mutasse la ai sei; remasera inse côte-va cause grave de dissensiuni fatali. Aceste trebuiau sè se delature. Problem'a nu erá usiora. Cu tote aceste este forte probabile, că scopulu se ajungea, déca pre atunci sanetatea metropolitului Andriciu nu ar' fi fostu ruinita in mesura atâtua de mare, — incătu medicii avusera totu dreptulu a-i interdice seriosu ori-ce agitatiune si inordare a spiritului, — era candu membrii conferentiei declarara, că voiescu a trece cu tota placerea la Sabbiu, numai că sè participe si Esc. Sa, atunci respuse confratului seu, că recunoscemare importantia a acellei chiamari, dara nici chiaru in Sabbiu nu ar' poté participa la conferentia. — (Acelle corespondint se potu vedé in archivulu metropolitanu din Sabbiu sub 7/19 Juniu nr. 226/11 si 15/25 Juniu 1872). Altii pre atunci n'au voitul să scia de intellegeri, afara numai de unu barbatu, care a fostu dn. Ioanu Puscariu. Conversatiunea cea interesanta si démona de barbatu seriosi, avută cu d-sa in 8 Augustu 1872 o mai tieni in minte; sci că manuscriptulu cu documentele de apperare lu luaramu de la tipograful indata in aceea di, si-lu ingroparamu in fundulu seriniului. Ni-amu datu pa-

Prețul de Prenumeratune:

Pre trei luni 3 fl. v.
Pre siese lumi 5 „ „
Pre annulu intregu 10 „ „

Pentru România:

Pre an. intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
Pre 6 lumi 16 „ = 16 „ „
Pre 3 — 8 „ = 8 „ „

Pentru Insertioni:

10 er. de linia, si 30 er. taxa timbrule pentru fiecare publicatiune separat. In locul deschis 20 cr. de linia.
Unu exemplar costă 10 cr.

rola de barbati, că ne vomu impune ta cere asupr'a dissensiunilor din trecutu si că ne vomu fieri cu totii de a dă inamiciloru occasiune de bucuria satanica prin certe tragi-comice. Vediuram apoi cu totii, in ce modu fiu interpretata acea tacere, si cumu a fostu observata de către altii $2\frac{1}{2}$ anni. Dara se ne intorce in totu la memorandu.

S'au aruncat in prepusuri grave caracterulu acelor barbati, care au subscrisu memorandulu. Cá sè tacem, că stetesse in deplin'a voia a Sabbiului, că sè impedece ori ce reu cu opinione separata si protestu, prin archimandritulu delegatu acolo de către Capulu seu besericescu, si prin consiliariulu Jacobu Bologa, invitatu la conferentia in terminii cei mai obligatori, — dara apoi cine sunt acci omeni, pre carii in-nascut'a reutate voisse a-i stigmatizat? Unulu se trage din famili'a, a carei esterminare in ambele sesse era decisă inca in a. 1848, carele spoliati de tota staricie a sa, scapatu de morte in Transilvania (Mart. 46.), aruncat in captivitate russescă, datu pre man'a comandanțelui br. Baiko in Cernauti, că sè-lu impusee, spoliati apoi si de dreptulu de a-si cere satisfactiune, aruncat la doi anni era-si in arest, clasificat in austriaci intre malecontenti, in fine, dupa 20 de ani, se mai incercara a-lu mai stigmatizat chiaru si ai sei. „Cine ti-a scosu ochiul?“ „Frate meu.“ „De acea e scosu asiā de afundu.“ Altulu era-si scapatu in modu adeverat providential, de furcele colonelului Bánffy, prin iutea intervenire a lui Bem; in fine, dupa servitiu lungu si greu, pensionat in mare greutate, din res bunare. Allu treilea, luptatoriu cu arm'a in mana, cautatu cu tota famili'a parintesca spre esterminare, de atunci lupta neincetatu cu penn'a, trassu din procese in procese, că dora i-ar' poté smanci penn'a din mana.

Acestor barbati si metropolitul Ioannu li se aruncă in facia in modu necalificabile, pana si cuventulu tradare *), si acésta numai, pentru că densii afara cu calle a dă si din partea loru unu exemplu de discretiune. Sunt sute de romani, cari se află in currențulu affacerilor, si carii de si nu striga la fia-care patrariu de ora „Cine e acolo? Te vediu, te vediu!“ totu-si stau la postulu loru si priveghidia. In tierrelle libere discretiunea in politica trece de virtute civica principale; pentru poporale subjugate, ea este conditiune de vietia. De aici inse nici-decumu nu urmediā, că cine-va sè fuga de adversariulu seu politicu, mai alesu candu este vorba de reconciliare, de impaciuire; de stabilirea conditiunilor; că ce acésta ar' fi curata poltronerie. Dar' déca cine-va este din natura, séu din educatiune fricosu, taja-fuga, ori suppusu la tentatiuni, mai in scurtu, poltronu, acel-lu-a da, sè remana acasa pre vatra, sè nu se amestece in politica, pentru că aceea nu este de basulu, nici de capacițea lui, precum nu este nici pentru acel-a, carii credu, că a face politica semnifica a te certă si a sbiera cu anni intregi, facundu spume la gura.

Si ce au afiatu adeversarii celor patru subscriptori ai memorandului in contestulu lui asiā rupetoriu de capu?

*) „Albin'a din Pest'a nr. 59 din 1/13 Aug. 1874 si mai inainte de aceea. G.

Apa race; unu complimentu usitatu in asemenea casuri; apoi unele principii, cu care conferintia indrepta pre-gubernu la natiune, ca se o intrebe pre ea; dara i si spune, ca adotarea loru va fi conditiunea pacei; cateva postulate, simbure de petitiuni repetite, mai allessu de cätra clerur si archipastorii in periodulu absolutismului austriac, care inse potu figurä si acum'a, in tempulu a cestui absolutismu palamentariu, ca impletura de lacune. „Se ni se debani, se ne facem scole mai multe.“ Acum au cerutu romanii mai antaiu fonduri de la statu? Dara petitiunile nationali din anii 1849—50 ce co-prindea? Dara celle de la senatul imperial? Ca dora nu s'au cerutu din banii tata-seu si ai mosiu-seu, ci din millionele platite pre fia-care annu de cätra natiunea romana la tesaurulu celu desfundat allu statului. Si apoi adeca, deca ai cerutu, ti-au si datu? — Cu degetele 'n ochi. Dara ai cerutu, pentru-ca mai tardiu, in diu'a inchiria-rei bilantiului, ei se nu pota negä, si tu peccatu se nu ai.

Si cu ce au obligatu acei patru barbati pre acea parte a natiunei nostre, care locuesce in marele principatu allu Transilvaniei, si cumu o ar' fi potutu obliga ori macar compromit tocmai deca ar' fi partecipatu si Sabiu-lu si o suta de Sabiu-lu la acea conferinta? Cu nemicu pre lume. Noi amu sci se vorbim de alte si alte ingagia-mente particularie, din alte epoce, dife-ritorie cätu ceriulu de pamantu de complimentele facute in Blasius, si totu-si nici acelle ingagiamente n'au obli-gatu intru nimicu pre natiune.

Sunt omeni, cari judeca pre tota lumea dupa caracterulu loru cellu depravat; acei-a nu cunoscu nici unu caracteru integrul, tienu pre toti omenii de corrupti, precum sunt ei, si stau se cera de la toti trecatorii testimoniu de innocentia si onestatea innascuta; reu-tatea animei loru i face pessimisti, totu odala si impertinenti. Acesta classe de omeni, din fericire inca nu prea nume-rosa la romani, este adeverat'a gan-grena a societatii. Apperati, rogu-ve incal pre tenerime de acestu veninu so ciale. Din diu'a in care voru fi sedussi de cätra omeni depravati, ca se nu se mai increda in onestatea si moralitatea nici unui romanu, natiunea nostra si-a subscrissu sententientia de morte. Deca nu te poti increde in nici-unii din fii-tei, ce ti-au mai remasu pentru ei? Pe-tr'a tarpe'a. De unde se iee unu poporu representanti, deputati, judecatori, diplomiati, generali, deca Mefistofole li dice ne inceratu: Se nu ve incredeti nimenui.

Mi-se pare, ca am fatigatu pre lectorii, „Gazetei“ cu atat'a polilogia; insse ecce, am terminatu, si le promittu, ca din partea mea voru avé éra-si pace pentru-ca voi portä grige, ca se nu fiu scossu din cumpetu nici prin arro-ganti si vanitatea, nici prin negrul pessimismu allu unor omeni, carii preste acesta n'au idea nici de legile bunei cuvenientie.

Campeni, 27/2 1875.

(La cestiunea conferintei rom. din Transilvania.)

Reassumendu propunerile esiste la publicitate prin diuaristic'a romana, referitorie la modalitatea conchiamarei conferintei romane, proiectata de cätra clubulu romanu din Clusiu si premi-tiendu uncle observatiuni modeste asupra acelioru-a, nu pentru placerea d'a cautä nodu in papura, ci pentru ca este la natiunea romane, dupa care modalitate si prin cine se se conchiamam aceia la conferintia proiectata?

Abbatende-me de la interpretarea scopului, conferintiei d'in cestiu-ne, ca-rele, dupa opiniunea publica pan'a cum'a manifesta din respectulu saluta-

riu allu urmariloru sallu, in solidu s'a adoptatu, — me voiu margini a face observatiunile, mai antaiu, la propunere amintitului clubu d'in Clusiu.

Acestu-a propusse dupa totu tre-dieci mii locuitori, tramitarea unui re-presentante.

Acesta idea e rationabila si pentru aceea, fiindu ca consuna cu dorintia generale a romanilor d'in cestu principatu d'a vedé odata adoptandu-se a-cestu principiu democraticu, basatu pre representatiunea poporale, inse du-pa a mea parere nu se va poté realisá din cauza ca abstragendu de la pedecele ce s'ar' pune actului de allegere din par-tea contrariloru nostri nu amu poté-o esecută nici pentru aceea, fiindu-ca in multe municipia n'aveniu cluburi na-tionali ma in unele neci representanti de nationalitate romana; prin urmare nu s'ar' afla organu, carele se faca dis-pusetiunile pentru alegurile representan-tiloru la conferintia d'in cestiu-ne, — apoi acestu impedi acentu s'ar duplica-sé nu retacemu, prin indifferentismu si egoismu.

Propunerea d'in Nr. 77. „Orien-tului Lat.“, pre care allegatoriulu brasioveanu in correspondintia sa appar-uta in Nr. 1—2 acestui diurnal, o asta de pre vasta si pericolosa cestiu-ne nationali, dupa combinatiunile seriose asupra situatiunei presente, — cu totu dreptulu se pota calificá de absolu neaplicabile: de ora ce organele consti-tutionalismului absolutisticu s'ar in-tingri destullu de tempurii, ca prin mediulocel, ce-i stau la dispositiune, se pota impedece totu actiunile nostre pen-tru tienerea adunarei nationale si deci-derea asupra cestiu-norii subversante prin plebiscitu, apoi pre langa aceea, ca prin nesce mesure drastice ni s'ar' irri-ta spiritele, n'amu mai avé neci tempu, neci occasiune spre a ne constitui in conferintia si consultá despore agendele allegoriloru.

Allegatoriulu brasioveanu dice, in assertiunea sa din Nr. allu acestui diurnal, cumca intrega cestiu-ne attinge pre cei indreptatiti la allegere, prin ur-mare cei neindreptatiti la allegere se nu pota concurge cu votulu loru la stato rirea programmei din cestiu-ne.

Eu cu teori'a d'in acesta assertiune nu potu consenti, d'in contra sum de parere cumca cestiu-ne allegoriloru die-tali attinge pre intreg'a natiune, patri'a si statulu, era allegatori si aliesii sunt numai organele, prin cari natiunea, etc. si esprime vointia sa; de unde resulta: cumca in casulu concretu singuru natiunea e chiamata d'a-si esprime prin representanti sei, vointia in forma de programma.

Deci, deca allegatori si, dupa para-re generale, sprimata in „Orient Lat.“ si adoptata si d'in partea allegatoriului brasioveanu, nu representa natiunea romana, atunci nu potem, fara d'a cadé in contradicere, afirmä: cumca numai cei indreptatiti la allegere au dreptulu d'a concurge cu svatulu loru la statorarea programu pentru natiunea romana, pre care dinsii nu-o repre-senta.

Nu potu mai de parte adopta-theori'a amintita nici d'in acellu motivu, fiindu o parte insemnata a intellegintiei romane, spre cea mai mare a sa indignatiune, ar' deveni eschisa de la participarea la consultari si decisiunile conferintei proiectate.

Asié dara natiunea trebue, ca mai niente de ce ar veni tempulu ca se-si esprime verdictulu asupra conduitei allegoriloru si aliesiloru, se statoresca prin representanti sei competenti pro-gram'a pentru allegorile prossine.

Cari suuu dera representanti com-petenti a natiunei romane, dupa care modalitate si prin cine se se conchiamam aceia la conferintia proiectata?

Aci trebue se premitu, cumca in asta direptiune nu esiste lege positiva dupa care se ne accomodam, apoi scimu bine si aceea, cumca tote confe-

rintile, cari nu-su conchiamate pre bas'a unei lege de cätra organele regi-mului in affaceri officiose, suntu confrinti private, precum si aceea, cumca assemenea conferintie de la 1861 incoce se tienura cu differite occasiuni si d'in partea romaniloru, si natiunea in acel-ea conferintie totu deun'a a fostu prin intelliginti'a s'a representata.

Deci, dupa a mea parere, intelleginti'a romana repre-senta vointia natiu-nei, acest'a, si nu allegatorii, cari nu re-pre-senta natiunea, ar' trebui convocata la conferintia din cestiu-ne.

Dupa ce modalitat se se intempe-convocatiunea?

Fiindu ca dupa cum aminti lege positiiva nu esiste, me vedu indreptatiu, a me provocá la usulu de pan'a-cum si in acesta privintia.

Cellea mai multe conferintie s'a-constituitu prin provocarea directa a intiegintiei romane spre participare la conferintia, de exemplu dela Mercuria, Alba-Iuli'a etc. fara prescriere d'a observa nescari formalitati cari impe-deca resultatul.

Eu din partemnu partinescu nici una modalitate, care e inpreunata cu allegeri-nicidin acellu motivu, pentru-ca nu suntem organisati si nici disciplinati de asia, ca se potem esecutá allegorile in tote municipiale, — sum inse pentru conchiamarea directa a intellegintii ro-mane la conferintia proiectata.

Totu d'in experientia scim si acea, cumca conferintia din 1861 fusese de cätra capii ambelor confessiuni ro-mane, ce'a de la Miercurea si Alba-Iulia de cätra particularii intellegintiei romane conchiamata; adi, pentru conchiamarea conferintiei din cestiu-ne ve-demu, dupa cum s'a manifestatu pan-a-cum'a opiniunea publica, pre clubulu romanu d'in Clusiu autorisatu.

Acestu clubu se provoce dupa usulu de pan'a-cumua evitandu tote formalitatile nefavorabile resultatului — pre intiegintia romana la o conferintia, statorindu totuodata loculu si diu'a unde si candu se se intrunesca.

Prin acestu modu de procedere s'ar crutiá tempulu, drumurile, spe-selle má si una multime de formalitati neprescrisse nici priu lege neci prin usu.

Era in diu'a conferintie presedinte-clubului d'in Clusiu, — seu celu a conferintiei d'in Miercurea, — seu d'in Alba-Iuli'a, va deschide conferintia, se voru conserie membra intellegintiei coadunati, era acesti-a dupa finirea conserierei si voru allege presiedinte, notariu etc. si constituiti fiendu voru pasi la consultari si aducerea de-cisiuniloru.

Acesta conferintia, dupa ce nu in tote municipiale suntu cluburi nationali organizate, va alege pentru fisece care cercu allegatoriu comite, cari, intru marginile legilor sustatorie, se duca in deplinire decisiunile conferintiei.

In fine, adoptedie-se ori care modalitate dintru celea propuse pan'a-cum'a, scopulu numai in acellu casu ar' suferi detrimentu, deca clubulu d'in Clusiu ar' intardia si mai departe cu conchiamarea conferintiei, fiindu-a tem-pulu perduto e irreparabile. D.

Poporulu porta vin'a?

Se aude sgomotulu unei vigile am-ortorie, ba se aude tonurile viforse alle eruptiunei unui vulcanu infrosciatu, — sa disu chiaru in publicitat: ca: poporulu nu este ca mai inainte suppusu orbisui preutime.

Si-a parasit Romanulu callea? Acelu Romanu, carele crede in santulu Ddieu si in preutima lui; se fi incetatu Romanulu a se arruncat ca leulu, a se suppune ca mie-lulu la dulcele versu allu preutimei sallu?

N'a datu elu dovedi destule despre tote acestea? Datu-sau uitarei faptule se-celor tracute, candu preutimea mergundu mana in mana cu poporulu ap sciutu se-lupte si prin lupte se reinviu chiaru din mormantulu incare ambii au fostu arruncati.

Au sciutu se spelle rusinea cu care au fostu infirati si se nimicesca poterea cruda a barbarilor. Ellu a datu dovedi la lume ca pre ellu lu conducea unu semtiu chiaru si tunci candu inimicii lui intrebu legati prin juraminte i numerau dillele, si atunci, candu prin negre unelti lucrara a semen-a seminti'a reunirei si a invidie intre pre-utime, pre care ellu totu-d'un'a o iubia cu focu si ardore.

Se face poporulu surdu cätra versulu parintiloru lui susfetesci, prin carii se in-sufa alinare dorariloru crancene si speran-ti'a intr'unu venitoriu mai dulce?

N'a respunsu ellu la tote occasiunile cu grabire, n'a sacrificatu tote, candu a fostu provocat? Si asta-di nu alerga cu bucuria a-si depune pucinul despre care dispu-sune?

S'a ivitu care-va diferintia s'a ma-bine disu una nepesare; poporulu este cau-sa acestei-a?

La tote natiunile, mas'a poporului tiene forte la datinele si obiceiurile parintiesc si stramosiesc si in deosebi poporulu Ro-manu tiene cu cercibcia la celle ereditate. — Romanu este totud'un'a reconstructoriu cätra cei ce i-au facutu bine. La relegiunea lui tiene ca la sine insu-si, la Romanu nu vedi vagabundagiul de la una secta la alta, in ce s'a nascutu, in aceea-i place se traiesca si se mora. Sunt acestea motive spre a se imputa poporului nepasare?

Preutimea Romana n'are causa decatul se fericitze de caracterulu solidu si fir-mu allu poporului. Ea este lumen'a, carei-a se concrede poporulu din tota susfetulu seu. Lumineze prin fapte, prin scientie, — prin predice instructive, prin crescere correspun-ditoria a copilaru lui, prin indreptare si indemnari pre calcea muncei si a castigului; avimeze-lu prin esemple inainte mergutorie, prin esemple reclamate de tempulu presentu si de progressul ce se face; prin conducere rationala spre celle eterne si prin fapte multe pre cällile de labore, pre cällile industrie-loru, pre cällile instructiunii poten veni-abun-danti'a in avutu, cari procuru se scie sunt factorulu principale la essentientia nostra.

Ocupa preutimea, ca si in tempii tre-cuti, ca si vecinii loru sassi, amvonulu pare-situ. Se rosuie viversulu ei maretia de pre acesta locu santiu in amintirea de celle eterne, in investiture practice si in indem-nuri spre labore si progressu. Revenia pre-utime era-si a fi mana in mana cu poporulu la sfaturi si fapte si poporulu astfelui im-bracisatu va privi cu iubire si bucuria bunastarea si progressul ei, — va fi man-dru si incantatu a vedea pre adeveratii loru conducatori a se desfata in abundantia si cu placere va strigá: „desfata Dom-niloru nostri, pentru ca la a vostra privire a-nim'a ni cresce.“

Fia preutimea sincera pastratoria a summelor ei incredintiate si poporulu si-va in credintia ei nu numai averea ce posséde, ci chiaru viet'a. Fia devisa ei cuventele lui Christu: „iubesc pre de a propele teu....“ si preutimea va fi binecuvontata de cei se-raci cu lacrime de bucuria.

Imbracieze preutimea poporulu cu sin-ceritate, fia anteluptatorulu ei si conlupta-toria cu ea, — appere-lu in contr'a toturor ui-mimilor, lumineze-lu in tote affacerile, ajute-lu prin sfatu si fapte in nevoie sallu, sub aceste impregiu-ari, poporulu nu va crucia viet'a pentru salvarea si fericirea ei.

Atunci i va surride preutime viet'a si Romanului i va fi assecurat unu venitoriu glorios, demn de strabunii sei.

I... Ch.

Romanii din Transilvania.

— Fine. —

Inse dora potu si romanii cellu pucin din beneficiurile vietici municipiali se guste-ce-va? dorere ca si din acellea numai eu ce-va mai multa decatul nomic'a; Catu de pucinu correspunde legea despre consti-tuirea comitetelor municipale dorintiei ega-litatii de dreptu si a poporului si ca unu virilistu, care solvesce dare de 80 seu 90 si are influentia asi de mare asupra affe-tilor publice ca una mica alti locuitori ai

districtului etc. acest'a am aratatu-o cu ocazie destul de prelungit; aci astăzi cu calitatea amenti numai atât'a, că d'apă este de comună cunoscute, fiindu-afara judecătăva jurisdicții, noi romani ne aflăm într-unu numeru asiatic de micu în comitatelor municipale, în cătu la alătura oficialilor și la administrația publică aflate în locuri și influență noastră e numai iluzoria și numai din îndurățea membrilor comitatului ungurescu potrivit capătă și noi ceva favoro inca si in atari jurisdicții unde romani intrebu numerulu celor de ale natupei cu sutele de mii, si unde romani prestează in mesura mai mare darea, gratuitatea publică și serviciul militar. La aceste este de a se adauge si usul cu militarii ce se practizează in unele jurisdicții despre cari amintisem la incepțula acestui articol, anume: că romani aflându-se in minoritate in comitetu, — opinionea loru separată si propunerile ce le facă ei nefiindu sprințite de majoritate si neintrandu in procesele verbale seu ne achitandu-se la aceste, ministeriul nu se poate informa despre dorintele si postulatele lor, si asiatic noi avem mai multu numai a suporta greutatile vietiei constitutionale a comitatului, precandu din folosul lui numai pacine ne ajungu si none, si astfelui ne cunoșcându dorintele nostre guberniul se informează cătu se poate de reu despre starea noastră, si noi prin felu de scrisuire si călumie suntem considerati de inimici de morte ai loru si incepă a ridica in contra noastră unu intregu apparat de defensie spre daună si stricatiunea nostra, ceea ce am exprimat inainte de acest'a cu 2 septamane in columnele acestui pretiuțu dinariu.

Toam'a astfel de defensiune e nouă nouă alegeri, in care in locuile a fi egal dreptulu de alegere din Transilvania cu celu n'in Ungaria i. Transilvania censul să ridicat si mai susu — urmarea novelei este, că înruiantă romanilor la alătura de deputati si la alătura membrilor comitatelor municipale se reduce la proporțiunea mai mica decât oca de pana cum. Nu se poate negă, că nenuțimirea romanilor o înmarește si impregurarea, că deregatoriele unde pana acum au fostu aplicati romani si intregescu cu oficiali de alta naționalitate, precum nece aceea, că si acolo unde romani se află in majoritate, in locul unor oficiali principali de romani nu s'au aplicat romani — in contradicere cu insa-si legea despre naționalitate.

Ce se tiene de interesele noastre culturale: comea spre inaintare si progressarea acestoru-nu se intempla nemicu nu potu affirmă, pentru ca acolo suntu: stipendiale de statu, dotatiunile unor seminarii, institutiile pedagogice pentru profesori si profesorisse, unde se află si cativa romani, cari sau au stipendiu seu sunt provedinti cu cele necesarie, darea dieu si pre acestu teren in privintă scolelor nostru suntemu forte pucinu ajutati.

Apoi la institutiile de invetitori — cari se sustin si din partea romanilor prin darea prestata statului — limbă propunere fiindu ea magiara seu precum a fostu la Dev'a dintr'unu incepăt, limbă invetitorului era ea magiara si ea romana, inse cu incepătul acest'a din urma restrințandu-se forte tare, tenorii romanici cari sau chiar de locu seu numai pucinu scia ungurescă au fostu cele mai mari difficultati in studiu.

Alteun legătăvă inprivintă instructiuni poporului contine si multe dispusetiuni salutare; ministeriul cultelor si instructiuni publice in multe ordinatiuni salutarie dispuse infintare si ridicare scolelor atâtă comunali cătu si confessionali: inse e faptă că aceste dispusetiuni romani numai pre chartia, pentru că este fortă raru casulu in intregă tierra la noi, că autoritatile besericsei sè-si pota castigă assistentia energetică de la organele publice de administratiune atâtă intru esecutarea acestor ordinatiuni cătu si intru immultirea lefei invetitorilor, ba inca e forte desu casulu candu in locu de ajutorii pied-de se rostogolescu in calitatea cultivarei comunei, spus exemplu: cutare scoala confessională de la sate nu e corespondentă planului prescris printr-lege, seu e de lipsa immunității

platii invetitorilor. Membri respectivi besericse sunt omeni si raci si nu sunt in stare la solvirea unor erogatii: asă de marți; atunci ci oblegatiunile imprumutului de statu scrisse pre numele communatii le doneaza pre semă scolei, era decum-va in communatatile resp. se astă omeni si do ată confessiune, atunci numai aceea parte a oblegatiunilor se poate dona pre semă scolei, care este competență loru propria. Oficiantele de administratiune, de si dintr'unu incepăt nu da de acesta donatiune, d'ar mai in numă cu ocaziea revisiunii ratiorum aceliei comune, afflandu-o, o nullifica, affirmandu că oblegatiunile sunt avere de statu a comunei, care nu se poate instraină seu in casul cu celu mai buna sepete numai pre basă statorita in legile comunale. Si asiatic cauza se trimitte de la unu foru la altulu cu annii, ba inca căte odata se tragana lucrul dieci de anni, foră rezultatul dorită spre daună si stricatiunea instructiunii populare: unde acolo după parerea mea oblegatiunile imprumutului de statu pentru aceea s'a si scrisă pre numele comunei, că sè nu se produca oblegatiune deosebită pentru fiacare summulitia; era oblegatiunile imprumutului nu sunt avere avită a comunei, ci avere privata a particuilarilor, cari participă la imprumutul statului. La avearea comunei are dreptul fiacare locitoriu din acela satu, seu celu pucinu intrebuintandu-se venitulu acestei-a spre lipsele comune a comunitatii, fiacare membru a comunei midilocinu ieasă parte din beneficiurile acestoi averi.

Altuma trea se astă destulii omeni in comuna, cari n'au prestatu nece unu cruceriu la imprumutul de statu, seu pentru că mai terdiu s'au mutatu cu locuintă in acea comuna, seu pentru că au fostu dispensati de la imprumutu seu in urma fiindu proprietari mai mari au capătatu obligatiuni deosebită, la care comuna nu are dreptu, ci numai respectivii proprietari, că sè-la folosescă; asiatic dara astă unu cătu si altulu, care nu au datu nece unu cruceriu la acestu imprumutu alu statului, despre care s'au datu obligatiunea pre numele comunei, nu are nece unu dreptu la acest'a, precum nece comuna nu pota obliga pre proprietari, cari au capătatu obligatiuni deosebită, că pre aceste sè le puna in lăda satului. Asiatic dara preecum proprietariu pota dispune liborul despre imprumutul de statu că despre proprietatea sa, toam'a asia pota dispune si comuna, si nu tienu de covenintiose piedecele cele multe cari se ridică asupra obligatiunilor imprumutului de statu a comunității, care se intrebuintieaza spre unu scopu de folosu publicu si santu, care procedura si in cei interesați desceptă preocupatiune.

Toam'a astfel de impedecamente iutreniu, si atunci candu fostii jobagi voiescă a dona pre semă scoelor confessională parte loru competită din dreptulu de carcinarită. Acestu dreptu inca este impedecat, dicundu cumă este avea creditoria a comunei, desi după opinionea mea acestu dreptu nu e aliu comunei ci e dreptul privatului fostilor jobagi, care dreptu lău acceptatul prin lege pentru immultirea si ajutorarea loru propria. In comuna se astă forte multi locitorii, cari nu posiedu nece o indreptătire legală la acestu dreptu de carcinarită pentru că nu au fostu jobagi, si precum propriile ariale dispune prete venitulu celu capătă din cărimile si ospetările salale proprii in decursulu acelora 3 lune si pre acelora lău bagă in pungă, era nu in lăda satului, toam'a asiatic potu se dispuna si fostii jobagi presie venitulu, ce-u capătă din dreptul de carcinarită a acelora 3 lune, donandu-lu pre semă scolei loru corale si sionale. Toam'a asiatic a intițiată lucruri si fostul găbeniu reg. intarindu mai multe surse de protocolo totu de atare donatiune, prin cari dreptul de carcinarită si obligatiunile impreună de statu se donau respectivilor proprietari interesați pre semă basericiei seu a scolei loru.

Candu vorbescu despre scole, asău avé de amentită forte multe, inse astă do necesară a amenti numai atât'a, că scolele comunale se infintă si detinente loru confessionali, si că atâtă magiarii, cătu si celalalte naționalități — după cum am experiatu — nu-si dau destululla diligentia in-

tru ero cerea junimea de ambe secole, pentru că junimea este de a se crește ca se scia ce este iubirea către patria comună si către naționalitatea sa propria, si a foră de aceea sè se crește in iubirea fratiesca către naționile coloconatorio in acestă patria, ca-i numai atunci vomu potă speră, că generaționile diverselor națiuni pre viitoru sè traiescă in amore fratiesca, eră nu atunci, candu in fragedele lănu alle copiilor se inradăvineaza e-a mai cumplita zeviune facia de națiuni coloconatorio.

In urma amentesca numai atât'a, că in comitatul Zărandului gimnasiul de la Bradu ridicat prin sacrificiale locuitorilor de acolo seraci, era sè appuna, de nu cum-va a' fi alergata romanii din tote anghiuile ca mana de ajutoriu, in acestu statu constitutional ungurescu.

Ce se tiene de interesele noastre materiale: dieu si aici amă avé multe de dorit; neantandu la darea cea imposanta — cu care este apesata intreaga tierra — am sè insemnată că in proporțiune subveniunea romanilor pre terenul industriei si a agriculturii din partea statului, e atomica.

In cătu sun informatu, in tota Transilvania se astă numai o scola de statu pentru industria si agricultura, unde studentii romani se potu instrui in limbă romana. Este adeverat, că in scoolele de agricultura potu se studieze si romanii libera, dar deca limbă propunerei e cea magiara, studiile asamenea unguresci, cea mai mare parte a economilor romani este faptice eschisa de la beneficiurile acestui invetiamantu, pentru că este forte mica numarul acelora tineri romani, cari studiandu la gimnasia unguresci, aru pota că sè guste din benefacerile acestu-i institutu de agricultura. Si aici studieze tinerii cari se pregratesc la officiurile de agricultura, pre mosile domnesci, pre candu romanii din cauza limbii suntu forte rari, din contra la inaintarea possessorilor mai mici, propriamente a poporului economic pre acestu terenul nu e destulă consideratiune; pentru că pucinu plugari economi si proprietari romani sunt cari numai pentru aceea sè ambă la scola, că sè investe ungurescă, si astfelui in institutele de agricultura sè pota pricpe limbă propunerei; nu potu studia, si asiatic nu-si pota castiga sciintiele de agricultura necesarie, prin cari aru potă că sè-si maresca venitulu pucinu salale proprietati, continuandu si economia după modulu primitiv cu venitulu celu forte micu de pana acum; si fiindca acum e foro scumpu totu ce se ieșe pre bani si afara de acă are de a portă greutatile cele multe publice: si pre acesta calde poporul seraceste pre di ce merge totu mai tare. De aici urmează, că in institutele de statu fiindu limbă propunerei, limbă magiara, poporul seraceste si prin elu tierra si statulu; care: miseria cu atâtă progressă cu pasii mai repedi, cu cătu legea pentru usura fiindu stersa, bietulu economic devine preda in manile usurilor fără de conștiință. (Va urmă.)

Primirea si instalarea nouului Eppu a Diecsei Lugosiului.

Logosiu, 7. Martiu 1875.

Veduvită dicesa a Logosiului si-a astăsi primul pre mirele seu inaltu in sinulu seu si imbracisandu-lu, din anima ferbinte, sinceră si curată i-a disu unu dulce „bine si venit.“ Mirele acestu preastralucită se prezintă in persona Prea S. Salle Dr. Victoru Mihali. Acestu pastori bunu si Archiereu mare dupace in 14/2 Febr. a. c. primul din manile In. Pr. SSalle Dlu Archiepiscopu si Metropolitul de Alba-Iulia Dr. Ioane Vancea, dignitatea eea sântă si sublimă a Episcopiei, a gratiei ceresi si spătă a potă fi pastori bunu turmei salale si-si concordante, in 4. Martiu a. c. asiatic dicundu pre nea-c păcate a sositu in medilocul turmei salale iubite, in medilocul filorui si sufletesci, că luandu asupra-si sarenele guvernarei, se continue opulu celu greu-dar salutari-a antee soriloru sei.

Abia cu 2 dîle inainte de venirea Pr. SSall, incepuse a se face ordinarea si arranjarea resedintei eppesci, — lange tote acestea potu dîce că venirea si primirea nou-

lui Arhierelor a fostu, incațu a permisul securității temporale si spătăriile cătu se potă solemniza.

Abia se reșapădă făimă in 3/3 despre venirea Pr. SSall tota proporțiunea Logosiului era in miscare, si pentru a da stimă cuvenita nouui Episcopu spre a-si manifesta baciuia sa, cu multă inainte de tempulu preșipu pentru intrarea si, notabilitatea aie cursu in calese, ea cea ce au fostu mai solemnă si inaltatoriu de anima era a vedé masă a poporului, care la sunetul clopotelor si tresurilor nu numai in catedrale, care nu mai potea primi multimea, ci si pre strade unde era sè traia inaltul ospe s'a adunat intr-unu numarul imposant. — Calesele escuse in intimpinarea marginile Logosiului, — unde reprezentanță cetatei in frunte cu Dl. Primariu Ianculescu lu bineventă in numele Cetățianilor, la ce P. SSa nouul Episcopu exprimându multumită sa, assecură pre reprezentantia despre simțiunile si intențiunile salale nobile, după cari luandu-si adio si concordatul de mai multe calese la 4 ore in sunetul clopotelor intră in cetate, unde spătă da multumita. Atotu-potintelui carele lă unsu de pastorulu, conducătorulu si iuptaciul seu spătă pasca si invetă, a guvernă si indreptă turma sa cuventatoria intră in casă Domnului in catedrala unde după de-cantarea laudei lui Ddieu:

Rdiss. D. Preposita St. Moldovana urcandu-se pre amvonu in numele V.-Capitul si a poporului bineventă pre illustrulu Arhiereu, desfășurandu-i en cuvinte pline de însemnatate sarcină si greutățile ce-si ia asupra-si păi primirea guvernarei Diecsei a carei-a capu s'a pusă espunendu totu-odata că eu dignitatea eea inalta a Episcopiei mai alesă in aceasta Diecsea nu e legată ce-va usi-retate ori comoditate, ci luptă si lucrare continua, greutate si sarena susceputa de 18 anni si continua pana in sfîrșile de acum, speră inse si poftescă că aceste sarcini si lupte nouă Arhiereu sè lo supere-die si invingă ca astă-felu sè devina intrădeveru „Victor“ care nume strălucită lu porta. — La acesta bineventare intreruptă de multime, de „să trăiescă,“ — Pr. S. Sa re-pusne cu cuvinte pucinu dar pline de iubire si insufletire, in care espunendu pre scurta decursulu denumirei, preconisare si sănătări salale, saluta capitulu si poporul adunata spătă manifestarea onorei si bucurie-si salale, antănu multiemesce capitulului pentru primirea cordiale promisindu că in lăzirea neobosită si luptă continua de densii de 18 anni inceputa si cu statornicia continuata, densulu inca voiescă sè se imparte-siosca si sè succurga la usiorarea acelora greutăți si sarene după poterile salale, apoi intoreandu-se către poporul adunata si mulți timindu-le penru onorea ce-i a facută si esprimă bucuria si fericirea sa vediendu pro acel-a pre cari i-an datu Dnul să-i păstoșescă, si espunendu solia sa in chipul unui pastori, miro si parinte i-assecură despre semințile salale, enunciandu acea sentință sublimă „că n'a venit sè domnesca, ci se fă toturoru tote.“ — In fine si indreptă cuventul seu catre catrienii orasului adunati si multienindu-le pentru primirea cordiale si implorandu-le darul celu corespunzătoare toti cetățenii, casele, mesielele si lăzirele loru, inchiață cuventarea sa cupostarea de la Dnul, că toti sè duca a viață lungă indestulata si foricita. Abia rosunasse cuventul Arhipas orul si multimea impozantă, că din unu cugetu si anima prăpuse in vivate entuziasme si indeplinare. Dupa finirea acestorui Pr. S. Sa concordatul de cărare si multimea poporului plecă la resedinta sa, unde scurta după assediare se prezinta V. Capitul cu poporul spătă a-i aduce in corpore omagiale salale.

Solemnitatea instalării Arhierului nostru prescrissa după programma anumita se indeplină la 7. Mart. c. in prezentia V. Capitul a estorul-va Protopomii invitati anume la acesta solemnitate, si a unui publicu numerosu si ale-su in baserică catedrale, unde dupace Illustrulu si Revdiss. D. Vicariu gen. Capitularul Mich. Nagy prin pucinu cuvinte predeodă chisile basericăi Catedrale, simbolulu poterii date din partea Capitulului prin alegere sa de Vicariu nouui Arhiepiscopu preconisatu si consacratu, totu Dlu

Vicariu ascendiendu amvonulu rostii o cuventare accomodata către Pr. S. Sa Dlu Episcopu, în care exprimendu-si bucuria' vediendu pre mirele diecesei veduvite, pro parintele orfanilor acumu in decursu de 18 anni de lupte grelle a doua ora lassati că atari, arreia nouui Archiereu sarcinile si greutatile ce-lu voru intempiu intru conducerea Diecesei asiā dicundu missioanarie, adauge inse, că candu vede in fr ntea acellei-a unu conducatoriu zelosu, in zestratu cu calitatile celle mai frumose, unu luptaciu desi teneru la etate dar' betranu la minte, vigorosu in poteri, cu vointi'a si resolutiune firma precumue nouui Archipastor, si ca du considera acea că densulu o incunguratu de consiliari veterani, incaruntiti in lupte, — in suportarea si al narea greutati loru, de barbati invetiatii de tristele experientie alle tempului, loviti, asupruti d'ar neinfranti inca de fortunele aloru 18 anni continuu suportate cu barbatia, zelu si posibilitate receruta, candu privesce la acea, că acesti consiliari precumue antecessorilor asiā si nouui loru capu voru sueurge d'in tote poterile cu consiliu si fapta si voru sprigini intru suportarea sarcinelor atunci credinti'a si convīngerea sa este firma că Pr. SSa nouui Archiereu va fi in stare tote acellea greutati si sarcina e le suportă si pote desi nu a le iovinge celu pe inu dupa poteri a le usioră, dorindu ca poporului credintiosu concretiu grigi salu pastorale sè fie că stelpula de focu datu poporului israelitanu in desertu, că nai'a fluctuanta a acestei diecese sè o guvernedie, interesele ei sè le sustinea, appere si desvolte cu poterea cuventului si a fapteleloru, cu tari'a, zelulu si inbirea sa cunoscuta, in multi si multi fericiți anni! — Dupa allocutiunea acesta urmarita de vivata, Prea S. Sa Archiereulu cetece pastorală sa intruadeveru classica, a carei cuprinsu arreta pro deplinu cruditiunea profunda, inbirea si zelulu invapaiatul a prea santitului Archiereu pentru baserică lui Christosu, In urma spre a pune cununa bucuriei solemnitatei dillei acestei memorabile, Pr. S. Sa adunna ingurul seu parintiescu pre fii sei credintiosi la unu prandiu asiā dicundu familiare, la care se aredicara dupa usulu indatinatul mai multe toaste intru sanetatea Patriarecului Romei a casei domnitorie, si illustr'a familia a Mihalescilor. Acesta a fostu decursulu venirei si occuparei scaunului eppescu de către Pr. S. Sa nouui Eppu, care impartesindu-vi-le am sè adaugu numai acea dorintia că prea bunul Ddieu, care pre Pr. S. Sa nouui Eppu lá alessu de pastori credintiosilor sei, si de conducatorii poporului seu, se-i detaria, virtute si darurile salu că intrutote imprejurările critice, intru tote greutatile si suferintiele ce pote lu voru intempiu sè afle mangaiare si usiorintia, sè-i conserve si mai departe anim'a cea buna, si iubirea sa cea mare pentru adeverul religiunei noastre, pentru inaintarea si prosperarea credintiosilor sei. Dee ceriulu că maxim'a cea frumosa cu pietate enunciata „de anu vre sè domnescă ci se fia toturor tote“ sè se manifeste in tote lucrurile salu că vediendu acesta poporul greu appesatu si dominut, se se insufletiesca la assemenea iubire devotament si sinceritate convenienta unu parinte, si pastoriu sufletescu. Dorint'a nostra cea mai feribote este, că spre a poté implini solia, cutat'a iubire si ardoreas desfasuriata, Ddieu pre nouui archierou pre parintele nostru celu bunu sè-lu cuseste pana la adance betranetie in pace, sanetate indestullare si fericiere spre binele basericiei, spre inflorirea si inaintarea nationii nostre romana! — Asiā sè fia!

SOCIETATEA ACADEMICA ROMANA.

Conformu decisiunilor luate in sessiunea sen din anul 1874, publica urmatorile concursuri:

A. Premiu Zappa.

Pentru cea mai buna lucrare a unei syntactice romane va coprende:

I. Programma. Partea syntactică a gramaticei romane va coprindă:

1. Una introducție generală in care se voru stabili prin esemplu trasee atât din limb'a propria, cătu si d'in alte limbe clas-

sice si sorori cu a nostra, diversele relații in cari se potu pune concepcetele spre enuntiarea eugetarilor, stabilindu-se totu una data si terminologi'a syntactică cea mai buna ce sa'r poté dà dupa celle mai noile lucrari gramaticali.

2. Syntassea speciale a limbii romane, in care sè se desvolte in detaliu tote modurile de expresiune a fia carei-a d'in relațiiile stabilitate in partea generale, cautandu sè se dè pentru fia-care d'in aceste forme de expresiune esemplu covenite d'in limb'a respectiva, cumu si esemplu d'in limbile analoge limbii romane, cautandu in fine pre de una parte sè se allega celle mai corecte expresiuni, era pre de alta parte sè se puna in vedere solecismii si frasale nemandisibili in limb'a nostra.

3. Topica romanesca in care se va stabili pre de una parte care este constructiunea romana commună, ero pre de alt'a se voru arretă abaterile de acesta constructiune, punendu-se in lumina, prin esemplu indestulatoare, necesitatile de expresiune d'in cari nascu inversiunile constructiunii commună.

4. Regulele detaliate de ortografie, cumu si de punctuatiune.

5. Unu conspectu istoricu allu diverselor fas, prin cari a trecutu limb'a romanesca si syntassea ei pentru ca d'in acestu-a sè se traga conclusionile asupr'a calitatilor generali alle fraselor romane.

Acestu conspectu inse nu se cere de rigore, ci se lassa in voi'a concurrentilor.

II. Conditiunile concursului sunt:

1. Marimea opului are se fia celu putinu de 20 colile typarite cu litere *garmond*.

2. Terminulu pusu, candu manuscrisele concurrentilor au se fia transmisse societății, este 15 Augustu 1875.

Manuscrisele venite in urm'a acestui terminu nu se voru luă in consideratiune.

3. Manuscrisele voru fi scriso in modu legibile de mana straina, paginile si legate in fasciculu.

Pre pagin'a antaia voru portă una devisa in veri-ce limbă, scrisa, de assemenea de mana straina. Acea-asì devisa se va scrie si pre unu pliou sigillat cu sigillu fora initialile auctoriului, in care plicul se va afă inchis numele concurrentului.

4. Manuscrisele se voru cercetă si judecă de sectiunea filologică, care va propune societății academice, in siedintia plenaria, priimirea acellui-a d'intre operate, care va satisface programmei.

Manuscrisele respinse se voru pastră in archivulu societății, pana ce se voru reclamă de auctoriilor loru, a caror nume remanu necunoscute, fiinducă plicurile ce le voru coprindă nu se voru deschide.

5. Premiu destinat pentru cea mai buna lucrare va fi de lei 10,000 (franci dieci milii.)

B. Premiu Zappa

Conformu decisiunii luata in sessiunea anului 1874, se publica concursu pentru cea mai buna traducere d'in Titu-Liviu, libri XXIV, cap. 21 pana la 36 inclusiv cu conditiunile urmatorie:

1. Traductiunea va fi intr'u limba romanesca, cătu se pote de curata si de elegante, cautandu a se reproduce in traducere calitatile auctoriului tradus.

Traductorii sunt detori a dă note critice asupr'a differitelor lectiuni alle locurilor obscuri d'in testu, cumu si note esplorative asupr'a terminilor tehnici si numerelor proprii carii occuru in testulu auctoriului.

2. Manuscrisele venite mai tardiu de 15 Augustu 1875 nu se voru luă in consideratiune.

3. Manuscrisele voru fi scrisse cătu se pote de correctu si legibile, inse nu de man'a traductorului, ei de alt'a straina, bene cosute intr'u fasciculu si paginate. In frontea manuscriptului se va serie una devisa in veri-ce limbă si totu cu mana straina. Pre lungu manuscriptu se va alatură si una scrisoare inchisă cu sigillu fora initialie auctoriului adresată presedintelui, societății academice si portandu in afara devisa a manuscriptului scrisa totu cu mana straina era in intru numele auctoriului traductiunei.

4. Manuscrisele se voru cenzură si ju-

decă de sectiunea filologică, care va propune societății, in siedintia plenaria, adoptarea acellui-a d'intre operate, care va merită premiu destinat pontru aceste lucrari.

5. Manuscrisele nepremiate se voru pastră in archivulu societății penă ce se voru reclamă de auctoriilor loru, alle caror nume remanu neconoscute fiinducă plicurile ce le voru coprindă nu se voru deschide.

6. Premiu pentru coa mai buna traducere de 20 pagine va fi de lei noui 120.

7. Celu ce va obțină premiu ca celu mai escelente traductorii allu celor 20 de pagine de care e vorb'a in articulii precedenti, va fi insarcinat de societate a face traductiunea auctoriului intregu cu premiu fissat de lei noi 120 pentru fiecare 20 pagine.

8. Traductorii astu-feliu in sarcinatii de societate vă fi detori a urmă lucrarea cu aceasi diligentia, exactitate, eleganța si puritate de limbă cu care a facutu si rob'a premiata.

Elli va fi detori a dă pre fia-care anu câte 200 pagine de traducere d'in editiunea luata de norma.

9. Traductiunea se va examină de sectiunea filologică a societății, si afandu-se conforma conditiunilor de mai susu se va dă la typariu, era traductorului se va responde remuneratiunea cuvenita.

La casu inse candu traductiunea n'ar correspunde conditiunilor stabiliti, ea se va transmite auctoriului cu observationile facute de sectiunea filologică si invitatiune de a emenda.

10. Candu traductorul, d'in ori ce cauza, n'ar mai contiua lucrarea, atunci se va publica d'in nou concursu de proba in conditiunile de mai susu.

11. Auctoriul classicu care trece peste 500 pagine se va face de societate in 1000 exemplare formatu in octavu ordinariu, cu litere *garmond* si pre charteia alba curata, dupa unu modelu allessn de societate.

Formatul adoptat, litterele si charteia aprobate voru ser i pentru toti auctori tradussi si typariti cu spesole societății.

Pretiul unui exemplar scosu la vediare se va desfinge in reportu cu spesole facute cu traducerea si typarirea lui, asiā că d'in vediare primei editiuni se éssa si se se incassidie cu procentele loru toti banii dispensi cu acesta editiune.

13. Traductorii operelor premiate de societate sunt liberi a scote una a dou'a editiune d'in traductiunea facuta de densii, inse numai dupa trecerea antăiei editiune facuta de societate, ei remanu proprietari pre traductiunile loru.

14. Candu societatea va afă de covintia a face una noua traductiune d'in unu auctoriu dejă tradus si publicat cu spesole ei, ea va fi libera a procede la acesta-a fors ca antăinu traductorii se aliba dreptulu de a se oppune.

C. Premiu A. Odobescu

Fiindu ca la terminulu de 15 Iuliu 1874, defiștu prin a dou'a publicatiune a acestui concursu, nu s'a presentat neci un concurent, se republica concursu pentru cea mai bona lucrare istorica asupr'a origini Dacilor, copriendiendu:

I. Cercetari asupr'a poporelor cari au locuit tările romane d'a stang'a Dunarei mai inainte de concist'a acestor tările de cota Imperatoriul Traianu.

Acesta cercetari voru fi indreptate:

1. Asupr'a geografiei antice a Daciei, d'in tempulu anteriorie assediamentelor romane d'intra'nsa;

2. Asupr'a origini, denumirilor si distincțiilor etnografice alle poporelor cari au locuit aceste tările;

3. Asupr'a religiunii, institutiunilor, legilor, usurilor si gradului de civilizație alle acelora popore, avandu-se in vedere si monumintele de ori-ce natura cu s'au putut pastră de la densele.

Asupr'a vestigielor remase d'in limbile loru, concurrentii voru trebui se estraga notiuni pre cătu se pote mai complete d'in auctori antici (Elleni si Latinii) cari au attinsu aceste subiecte, si totu de una data se suppuna la una critica comparativa plina de atentiuone tote opinioanele principale emise

de invetitii istorici si archeologi asupr'a materialelor d'in programma.

Printr'unu asemene studiu, concurenții voru trebui se-si formede, una opinie critica, pre care o voru intemeia pre argumente scientifice.

II. Seriera va avea una distribuție systematica, ea va fi redesa, in limb'a romana, cu unu stilu curent si limpide. Tema dissertationei va avea una intendere prossimativa că de 200 pagine in octavu cu typarul cu litere *garmond*. Calitatea si este siunea notelor anexate la testu sunt la sate la dispositiunea auctoriului.

III. Manuscrisele voru fi trasmise delegatiunea societății academice curatuiti scrise de mana straina, fora a portă nume auctoriului, ci numai ună devisa scrisa atât pre manuscriptu, cătu si pre unu allatură plie cu sigilu, care va contine numele si address'a auctoriului.

Dissertationile voru fi judecate de societatea academică, care va decerne premiu destinat de la 200 pagine.

IV. Terminulu pusu, candu manuscrisele concurrentilor au se fia transmisse societății, este 30. Iuliu 1877.

Manuscrisele venite in urm'a acestui terminu nu se voru luă in consideratiune.

V. Premiu destinat pentru cea mai buna lucrare este de lei noui 2000, plus procentele acestoru-a peno la acea epoca. *)

Societatea Academica Romana, luand cunoștința că in primaver'a anului viitor (lun'a Aprile) se deschide la Paris un congress international allu scientiile geografice, in a carui programma s'au inscrise cîteva cestiuni relative la tările romane, a credintu de a sea detorintia se anuntie publicului nostru că spre a se tracă acelle cestiuni in dissertationi scientifici, a propune unu premiu de una mia două sute lei cu specificarea si condițiile mai dijose enuntate.

Cestiuniile puse la concursu sunt cele trei următoare:

1. Care este punctul de plecare al emigrationilor galicii in Itali'a: ore centru Gallici sau vallea Dunarei? (§ 72 din programma congressului).

2. Carei grupu de popore appartin Daci? Nu este ore cu potentia de a spăla numirile geografice alle teritoriului lor, care ne au fostu transmisse de cota Ptolemeu, de tabula lui Peutinger si de cota alti auctori si monumente classice, prin mediulocirea unei-a d'in idiomele cunoscute (§ 72 din programma congressului).

3. Cari sunt situatiunea si caracterul etnografice alle Romanilor d'in Macedonia, Thessalii, Epiru si alte parti ale imperiului orientale? (adausa la programma tiparita a Congressului).

La fia care d'in aceste cestiuni se fac ore-care observatiuni, spre a precisă mai bine natura dissertationilor ce voru fi adusse la concursu.

La prima cestiu se arretă că punctul care prezinta pentru noi Romanii unu interesu local este acelul de a se proba pre cătu va fi cu potentia, prin dovedi archeologice, limbistice si anthropologice, (si lipse de dovedi istorice), cumu că cele mai antice emigratiuni alle Gallilor in Italia s'au efectuat, pornindu-se cu d'in valle Dunarei d'a droptulu, fora de a trece mai antăinu prin centrul Franciei actuale.

La a dou'a cestiu se va core ca concrenti se studieze numirile geografice, — (mai cu sema pre cele cari nu suntu inventate latine si elene si prin urmare date de cota Romani si Greci), — cari se gasesc atribuite Daciei vechie de Ptolemeu, Strabone, Ammianu Marcellinu, Jornandes, Anonymulu Ravenatu si alti geographi istorici si polygraphi vechi, precum si cele cari se află in tabula lui Peutinger, in Itinerariile

*) Cellealte se voru publica in Nr. vii. adaugem inse aci premiu de 1200 lei, a carui terminu inspiră chiară in dilektele aceste.

Supplementu la nr. 17 allu „Federat“
cursulu an. 1875.

antice, in *Notitia Dignitatum*, in *Inscriptioni* si in ori ce alte monumente antice; se le pună in comparație cu numările geografice actuale din terile romane; și se cercește să explice pro cetera d'antă sau prin acestea sau prin ori ce elemente lessicographice luate în veri un'a sau mai multe din limbile și din idiomele poporului carii au traitu în Dacia sau cari au potutu avé inrudire cu veri un'a din populaționile locuitoare ale Daciei.

Acestu studiu ar poté fi completat prin una cercetare a acelui-a din numările geografice actuale ale tierelor romane carioru prezintă un tabellu cătu se va poté mai completu si mai fideli allu populaționilor romane assiediate in Imperiul Oriental, cari porta numările Cinciar sau Cutiovachi. In acestu tabellu, facandu-se ueu de tote publicațiunile (atâtă carti cătu si diarie, straine si indigene) cari au tractat despre acelle populaționii, se voru arretă si se voru specifica localitatile, unde ele sunt stabilite si pre cari ei le frecuentează; se va face statistică a loru pre cătu se va poté mai amenunțata; se voru dă notiuni despre originea si despre perioada loru peno in tempii de facia; se voru schita in trăsura generală caracterele idiomiei loru; se voru descrie pre scurtu usurile si fallulu loru de traiu, sub reportul locuientelor, vestimentelor, nutrimentului, culturii loru intelectuale, sub reportul religiunii, scientierelor si litterelor, artelor si industrieelor, in fine starea loru sociale si politica, in tempul prezentei.

Ori care dissertatione nu va fi mai redusă de cătu 50 pagine de typariu (formatu in 8° ordinariu cu litere garmon).

Elle voru fi redactate in limb'a română sau francesă, intr'un stylu claru, corectu si curgatoriu, pentru că ideile se fia lesne de apprețuitu d'intr'ună simplă ceterie.

Manuscritele, ce se voru transmitte la concursu, voru trebui depuse sau la Delegaționea Societatei Academice Române (in localul Academiei din București) sau la unul din membrii comisiunii essaminatoria (D. Alessandru Odobescu, București, străt'a Verde Nr. 18), peno in diu'a de 28 Februarie (12 Martiu) 1875. Elle voru portă unu motto, care va fi reproducău pre unu plicu sigillat, ce va continé numele auctoriului. Comisiunea essaminatoria va deschide numai plicurile correspundietorii cu manuscritele cari se voru premia, si se va pune directu in relație cu auctoriul carui-a va accordă premiu. Manuscritele nepremiate se voru poté luă inapoi la Delegațione, dupu diu'a de 10 Martiu 1875. st. v.

Premiu de 1200 lei va poté fi impartit intre doue sau chiaru si trei memorie, pre cătu inse aceste-a nu voru tractă acea-si cestione.

Cogălnicianu, V. A. Urechia, Odobescu.

VARIETATI.

(Acte generose) Pr. S. Par. Eppu de Oradea-Marea Ioannu Olteanu, au donatu tenerime scol. din Blasius 100 fl. v. a. — Pr. S. Par. Eppu allu Logosiu Dr. Victoru Mihali, cu occașia instalatiunei sale au datu a se imparti intre saracii cetății 100; fl. assemeneau donatu la doue spitale din Logosiu cătu 50 fl.

(C a l u g a r i e.) Nou-alessul Eppu allu diocesei Aradului Ioanne Metianu s'a calugarit in monastirea Hodosului. In sept. acesta are sè treca prin gradele monachice pana la demnitatea de Archimandritu, si dupa aceea alegerii se voru substerne guvernului spre intarire.

(E s e c u t i u n e m i l i t a r e) de doue centuri (companie) s'a esmissu din partea cetății Sabiului in contra communitatii satelor Poplaca. Causă este muntele Platosiu, care de mai multe decenii este mărul de certa intre cetatea Sabiului

si numita communitate romanesca, care tiene la dreptul său de proprietate a supr'a acelui munte si au opritu pre Sabiianii că se taie lemne de acolo.

(Ajutoriu de statu) Adunarea Deputatilor Romaniei, in sedint'a de la 22 febr. st. v. la petiunea lui Aless. Lupascu sustinuta de comiss. de pet. si mai alesu dupa calduros'a sprințire a lui Nic. Ionescu, au accordatui lui Al. P. Ilarianu ajutoriu annual de 3000 lei, pre timpu de trei anni, spre a-si cauta de sanetate.

(Accidente sinistre) In urmarea frigului si a ninsorei excesive se ivira multe nenorociri mai alesu in România. „Monitorul“ insira mai multe:

Pre drumulu de la București spre Domnesci, s'a gasit morti doui individi anume: Allesandru Preda si Stoica Oprea, inemitti pre langa sanie loru cu boi. — Pe drumulu București-Pitești s'a gasit assemenea mortu individulu Radu Militaru langa sania sa. — Totu pre acestu drumu, s'a gasit mortu Ioanu Vieriu, din comună Priseconi impreuna cu doui cai de la sania. — Pre drumulu Brezoei s'a gasit morta femeia Stana, din comună Floresci. etc.

Circulația a fostu in mai multe parti intrerupta, dupa măsurile inse energice luate de autoritatil respect. comunicatiunea s'a deschis era. — Pre lini'a Brasov-Ploiești de si viscolulu a fostu forte mare inse dupa măsurile luate espediția a inceputu a trece.

In no'tea de 13 spre 14, in județul Teleormanu s'a simtitu unu micu cutremur.

Celle mai energice măsuri sunt luate in tota teră pentru grănică restabilire a comunicatiilor.

Lupii impinsi de fome si frig au esituit la campu si vediindu drumurile de tierra păresite (neamblate), au intrat in sate, ba chiaru pana in suburbile capitalei, unde fecera mai multe victime. — In suburbii de către Cotroceni niciu'a accoperisso casele incătu locuitorii trebuia sè essa pre hornu.

(Secretarii de statu) la ministrerie se schimba si ei dupa usul constituțională decâtă ori se schimba ministrul respectiv, astă-dată inca toti si-a datu demisia dar pana acum au fostu de nou numiti său mai bine dicandu lassati in posturile avute: Carlu Cemeghi, la just. Hieronimi la comunicatiune, Tanárki la culte. — In locul lui C. Zeicu, a carui demisiune s'a primitu, este propusu bar. Gavr. Kemény cunoscutulu agitatoriu pentru urecarea consului elector. in Transilvania, fostu ageru Lonyaistu, era astă-dată treceuta in castrele Tiszaiane. Aceasta numire va face impressiune cătu se poate de rea si cu anevoie se va paraliza prin numirea de secretariu de statu totu la interne a lui Aless. Nicoliciu (serbu) deca se va realiză.

(Concertul Liszt-Wagner) s'a tenu la 10 l. c. in sal'a cea mare a redutului, care au fostu indesuța in tota anzhurile. Acești doi corifei ai artei (socru si ginere) au avut succesa stalucită. Ministrul de finanțe Széll vediindu atâtă lume adunată, cu totu că pretiurile erau essorbante de la 20 — pana la 5 fl. locurile numerotate si intrarea 2 fl de persona ar fi esclamatu „Sunt bani, omenii poti plati petreceri scumpe, voru poté si dările urecate.“

(Dr. Teodoru Pauler) despre care se vorbi că are intenție d'a-si cere pensionarea si a se retrage cu totul in viață privată, au declarat d'in contra că va continua prelectiunile sale la facultatea juridica, sperandu a mai veni poté era-si la ministeriu.

(Generalu Clapca) au sositu aici de la Nizza unde petrecusse mai multu timpu si are intenție d'a-si luă locuința permanentă in B.-Pest'a.

(Fratele imperatessei medicu) Fratele imperatessei Austriei se ocupă de mai multu anni cu studie medicali si acum porta titlul „Ducele Dr. Carlu Teodoru de Bavaria.“ In timpurile din urma dinsulu frecuente clinicele din Monacu (München) si inainte de căte-va dille in institutulu lui profess. Dr. Aug. Roth-

mund si in presenti'a acestui-a au facutu prim'a sa operațiune de ochi cu doritul succcessu favorabile. — Ecce unu membru de familia domnitoria, carele are meritul si norea d'a fi invetiatu ceva a fara de manuirea armelor accidentelor.

(Multiamita publica) Sentiamentele nobile alle P. SSalle nouilu nostru Episcopu Dr. Victoru Mihali de Apșa. domine de illustri sei parinti si strabunit, fiul patriei lui Dragosiu, la intrarea sa nouă in sfăr'a de activitate beserescă in Dieces'a Logosiu, incepău a ave resultate frumose; — căci de locu a trei-a di dupa assediarea P. SSalle in scaunul episcopal, flindu petrunsu de amore parintescă către pruncii scolari, a donatul pre semu' scolei gr. catolice din Logosiu 50 fl. v. a. pentru cartile si recuisele necessarie. — Aceasta generosa fapta venindu la cunoștința membrilor scaunului scolastică locale, m'a indatorat a exprima in numele loru cea mai fierbinte multiamita publica P. SSalle lui Episcopu postindu-i totu deodata generosului donatoru că Domnedicu să-l trăiesca la multi anni! Logosiu in 6. Martiu st. n. 1875. Petru Popescu docente.

(Ce invetiatura sè se dec „fetelelor“) Din capulu locului este o negalanteria a numi pre fiele nostre „fete“, si nu „domnisoare“, barbatul inse, carele a avutu cutediare de a se folosi de numirea acestă anticuata (invechita) nu e multiamită nici decum nici cu eresi'a acăstea. Ellu recomenda, intr'o foia nemtiesca urmatorile astă-dă de totu curiosele norme (se ințelege pentru „fete“): Datu-le prin scole cultura regulata. Invetiatu-le a gati bucate nutritorie. Invetiatu-le sè spele, calce cu ferul, a capută ciorapi, a cose nasturi, a-si cose vestimentele proprii si a-si face o camasia cum se cade. Invetiatu-le sè scie căce pane bune si mediulocirea unei culine bune să faca de prisosu apotecă. — Spuneti-le că unu florinu face o suta de cruceri si că numai acelui-a pastră, care dă din mana mai pucinu de cătu castiga si că toti căti dău mai multu trebui sè seracosa. — Invetiatu-le, că o haina de cattun (carton) platita si de cătu unu a de metase facuta pre datoria. — Invetiatu-le că faci'a plina si rotunda face mai multu decătu cinci-dieci frumseti oficiale. Invetiatu-le sè porte papuci buni si tari. Invetiatu-le a cumpără si a controlă cumpărătoră si a vedé că atâtă trebui sè fia datu, cătu a si datu. Spuneti-le că sinorile celle multe cu cari si-stringu corpulu vatema imaginea assemenearei lui Ddieu. — Datu-le prin invetiatura minte sanetă, incedero in sine, ajutorire propria si laboriositate. Invetiatu-le sè scie, că unu meseriasu cinsti cu manecale refrante si cu siurtia dinăunte, si deca nu ar ave preț de unu banu macaru, e mai multu vrednicu de cătu o duzina de cei ce imbrăcati frumosu si cu maniere elegante fura si omora timpu. Invetiatu-le la gradinaria si a ave placere de frumsetiile naturei. Invetiatu-le pre langa aceste, deca avei bani, musica, pictura si toate artele, cugetati inse totu-deaună că aceste sunt lucruri secundare. Invetiatu-le că preambările pedestre sunt mai bune decătu in trăsura, si că florile campului sunt forte frumosu pentru celu ce le privese cu atenție. Invetiatu-le a desprețui totu deaună apparintă si candu dicu: asiă ori: nu asiă, să nu fia dissu numai din buze. Invetiatu-le că ferricirea in casatoria nu atenă de la portarea esterioră a barbatului, nici de la banii lui, ci numai de la caracterulu lui. Li-ati datu tote invetiaturile aceste si le-ai si priceputu, atunci, candu va fi sositu tempulu, lassati-le fără nici o grigie să se marite; ele voru nimeri de sine-si callea cea adeverata.

(Diuaru nou) La Galati au aparutu unu diuaru sub titlul „Libertatea publică“. (Trichinosă in București „Gazeta medicală-chirurgicală“ au semnalatul presentă trichinosei (vermi microscopici in carne de porc) si staruesc că porcii să se taie la abatoru (locu publicu de junghiere) și celu pucinu sub preveghiarea unui medicu veterinaru, care va ave sè pună sem-

nu pre carnurile sanetă, era celle infectate să se lapeda.

(Diuaru francesu de București) annuncia că pre doi alumni ai scolii de agricultura de la Fereștreu, (distanta de 1/2 ora de la București) intorcându-se către casa noptea pre drumulu tierrei, i-ar fi mancatu lupii. — Mare respundere cade a supr'a organelor securitatii publice.

Bibliografia.

Un catalogu generalu de carti românesci din tote ramurile sciencilor, atâtă pentru scole, cătu si pentru lectură esteioră si diverse alte tipărituri pentru trebuintele private, se află esituit la lumina in 1875. la Iuliu Spree (proprietarul librăriei S. Filtsch) in Sabiu piati'a mica Nr. 26, care cuprinde tote opurile afătoare in depositoriul seu din tote partile locuite de romani. — Cuprinsulu catalogului e: I. Carti romane de scola. Abecedar. Arimatica si Geometria. Carti de lectura. Catechismu si Istoria biblica. Caligrafi'a. Fisic'a si Chemia. — Geografi'a si Cosmografi'a. Grammatica limbii române. Istoria generale si a patriei. Istoria naturală. II. Carti spre a invetia limb'a francoa, latina, germana, elena, ungara si italiana. Dictionarie. Mappe si Globuri. III. Pedagogia. Filosofia. Instructiuni religiose morale. Lectură morală. Igienă. Agronomia. Legislația. Scrisori istorice. Poesie. Române, novelle, voiajagie. Opere teatrale. Diverse. Musica, Tablouri. — Acestu catalogu se va tramite gratis si franco la amicu literaturii, cari voru comanda cumpărari de căte 5 fl. era altoru-a pre langa trăsura de 15 cr. in marce de scrisori ori bani.)

Inscriindare bibliogr. Dupa ce la opurile publicate cu occașia mai de aproape: cuventari funebrai unu tomu si cuventari bisericești accommodate pentru orice tempu. tomulu I, editiunea II corectată si amplificată — s'a insinuat prenumeranti de ajunsu spre a se poté tipari, — veniu cu reverintia a face cunoscutu dloru prenumeranti, ca iparirea successiva a acestor-a s'a inceputu inca cu 1-a Februarie a. c. — La expresa dorintă a majoritatii prenumerantilor s'a pusu mai antăiu sub presa cuventarile funebrai, si se voru poté espedă in Aprilie toturorii dd. prenumerantii. Dupa acestea va urmă neintreruptu editiunea II. a tomului I. — Gherla in 2 Martiu 1875. Ioane P. Papu preutu la instit. correct.

Spre sciintia!

Cartea despre măsuri cele noi, cari se voru introduce in modu obligatoriu de la 1. Januariu 1876 compusa de Professorulu si Redactorulu „Economului“ Stefanu Popu sub titlulu: „Mesurele metrice“ care conține pertractarea frangierilor diecimale, sistemul metricu in allaturare cu măsurile cele vechie si geometri'a applicata, cu figure, se vende numai cu 40 cr v. a. esemplariu, la autorul in Blasius si la dd. din urmatorile locuri:

In Sabiu la W. Kraft, in Brasovu la H. Zeidner librariu, in Desiu la Redactorul „Predicatorului“ in Logosiu la Adolf Auspitz libr. in Oravita la I. E. Tierranu, librariu, in Beiusiu la Al. Wachter, librariu, in Reginu la d. Georgiu Maior, invetiatorul primariu.

Despre valoarea acestei cărti credemus că e destulă dovedă imprejurarea, că s'a recomandat si introdus, afara de unu, in tote Ven. Diocese române, s'a recomandat mai departe prin unii dni inspectorii reg. scolastici, prin unele officiale comitatense, si introdusă că carte scolastica in gimnaziile române, si autorul ei e provocat prin autoritati competente a o edă si in limb'a maghiara; era in restempu de 2 luni s'a vendutu la 1,500 esemplari, o raritate in literatură româna de dincăve de Carpati.

Cine vrea a trage căte unu esemplariu sengurătecu, să trimită prin assemnatu postale 26 cr. la Redactorul „Economului“ in Blasius ori la firmele de mai susu, si va primi unu esemplariu, in legatura crucis, franco; era oca ce voru a trage 10 si mai multe esemplari de odata, voru primi de la 10 unu rabatu.

Sciri mai noi si electrice.

Vien'a, 9 Mart. Diuariul "Tagblatt" annuncia ca Roman'ia ceru in Decembre 1874 a fi admissa in conventiunea de Genf pentru grigirea oasilor raniti pre campulu luptei; inse findea Turci'a este membru alii conventiunii pentru totu territoriulu ottoman, pterile considera acesta solicitare ca una declaratiune mascata a independentiei Romaniei si o respinsa.

Paris, 10 Mart. Nouu ministeriu s'a constituit estumodu: Buffet la interne, Dufaure la justitia, Say la financie, Wallon la instructiune, Meaux (d'in drept'a) la agricultura, cei liti ministri remanu. Membrii nouului ministeriu se adunara ser'a la Mac-Mahon spre a se intellege a supr'a programmei. Se dice ca Audiffret va fi alesu președinte Camerei (in locul lui Buffet.)

Berlin, 11 Mart. In sied. de eri a camerei deputatilor s'a discutatu propunerea lui Petri, relativu la dreptulu commun-

tatoru besericesci a catoliciloru vechi a supr'a averiloru besericesci. Ministrul cultelor declara ca guvernulu este gata a primi conclusulu camerei pre bas'a propunerii lui Petri, carea se si tramsse la comisiune. Guvernulu nu va presentá mai multe proiecte de legi anticlericale in sessiunea prezinta, fiindu convinsu ca cele votate pana acum sunt de ajunsu.

Vienn'a, 11 Mart. Imperatul va pleca la 2 Aprilie si la 4 Apr. va salutá pre Regele Victoru Emmanuil in Venetia, spre a-i intorce regelui visit'a de la Vienn'a. Regele Italiei au fostu incunoscintiatu despre acesta prin solulu seu de la curtea d'in Vienn'a si se assecuera ca acesta resolutiune a imperatului Franciscu Iosifu, Regele Italiei au primitu-o cu cea mai viua bucurie.

Bucuresci, 11 Mart. Sessiunea Camerei s'a prolungit pana la 27. Mart. st. v. Constantinopole, 12 Mart. "Courrier d'Orient" serie ca principale d'in Muntenegru staruesce pentru a poté accredita unu aginte diplomaticu la Constantinopole;

doue d'intre marile poteri spriginescu acestu proiectu.

Versal'ia, 12 Mart. In siedint'a Adunarii nat. Buffet cete programm'a ministeriului, care va urma politica conservatoria fara provocatiune ori slabitiune; republicanii prin alipirea loru catra singuru posibil'a politic'a nu e incompatibile cu securitatea publica. Guvernulu va face se respecteze constitutiunea prin politica firma dar reconciliatoria, ca ci certele interne ar da lovitura de morte Franc'e; guvernulu va propune schimbarea legii de pressa si apoi numai decatul va redicá starea de assediul. — Se assecuera ca stang'a va sprigini guvernulu, cu tote ca radicalii sunt nemultiumiti cu programm'a ministeriului.

Nicolau Philimonu

Advocat u legile comune si cambiali si-a deschis cancellari'a in Aradu, Piat'a Tököly, Cas'a Bisz, langa nou'a scola romana.

Burs'a de Vienn'a, 15 Mart. 1875.

Metallice 5%	71.65
Imprumutul nat. 5%	76.—
Sorti din 1860	112.35
Actiunile bancei	961.—
Actiunile instit. de creditu	237.50
Obligatiuni rurale ung.	78.50
" Temisiane	76.75
" Transilvane	76.50
" Croato-slav.	80.—
Londonu	111.25
Argintu	104.55
Galbenu	5.24
Napoleond'or.	8.89

ALESSANDRU ROMANU

Propriet. edit. si red. respundiet.

UNA SINGURA PROBA ESTE DE AJUNSU

Spre a se convinge cine-va despre pretiurile de totu eftine alle objectelor mai diosu insirate.

Tote marfurile se vendu sub garanti'a cellei mai bune calitatii.

Unu assemenea assortimentu de obiectele celle mai noi, mai practice, precum si luxuriante, nu se affa in Vieun'a: s'a portatu grige pentru tineri si betrani, incatul pentru unu pretiu bagatelu se potu affa pre alesu presentele celle mai potrivite pentru domni si domne, precum si pentru copii de ori-ce etate si stare.

Catalogul pretiurilor luva primu ori-cine gratis si priu epistole francate, iudata ce si-va arcată adres'a apriatu; este deci una avantagiu forte mare pentru P. T. locuitori din provincia a-si procură una assemenea esemplarua, unde se potu vedea apriatu statu pretiului, catu si numirea toturor objectelor, ce se affa in depositu — Espadarile se facu siu prior posticipatiune (Nachnahme), seu priu tramitera pretiului de a-dreptula.

Estrassu de articli diferiti de cea mai noua fabricatiune.

Pielleria viennese.

cunoscuta ca cea mai buna fabricatiune.

Traiste de mana pentru dame, cu cercu de ocieu buc. cr. 65, 75, 90, fl. 1, 1.20; d'in cea mai fina pele de chagrin, cu lacatu secretu auritu, 1 buc. fl. 2, 2.50, 3.20, 3.50, 4; acelui-a-si cu pusunaru inainte fl. 3.50, 4.50, 5.

Cella mai noue punge de mana practice pentru dame seu domni, 1 buc. cr. 40, 60, 80, 90, fl. 1, sortele celle mai fine fl. 1.20, 1.50, 2, 2.50.

Portofolio practice, 4 cr. 60, 80, fl. 1, 1.50, sorte pre fine 1 bucată fl. 2, 2.50, 3, 4, 5:

Portu-cigare, 1 buc. cr. 40, 60, 80, fl. 1, 1.50, sorte pre fine fl. 2.50, 3, 3.50.

Nottie, cr. 10, 15, 20, 25, pre fine in pele, cr. 30. 40, 50, 80, fl. 1.

Punge de tabacu. cr. 40, 60, 80, fl. 1, 1.20, 1.50.

Tasce de calatorie, d'in pele tare, cu lacatu, 1 buc. fl. 2.20, 2.50, 2.60, 3.20, 3.50 4.50, 5.

Giamantane (coferi) de drumu, nepenetrabile, cu cea mai buna impartire 1 buc. fl. 2.40, 2.80, 3.50, 4, 4.50, 5, 6.

Flacone pentru calatorii, imbracate in pele si pocale buc. fl. 1.40, 1.60, 1.90, 2, 2.20.

Manusie de vera, pre-bune, de acia seu matasa pentru copii pana la 8 ani 12 cr., pana la 15 ani 15 cr. pre fine 20 cr, pentru dame 20 cr, pre fine 25 cr, cu manchetă 30 cr, dimatasa resueta 35 cr, manecatie pentru dame, pre elegante 35 cr, pentru domni 25 cr, pre fine, 35 cr, matasa resueta, 45 cr, egatore pentru dame seu domni, ce se potu spela, fara, tivitura, 20 cr, se a-si pre llessu si dupa gustu.

Cingutorie (brane) pentru dame si copii, pentru ilustruite, 8 cr. duplu late 15 cr, pentru dame 25 cr, d'in pelle chagrin cingutorie pentru dame seu fetite 35. 40, 50 cr. impreunate cu matase 10 90, cr. fl. 1.

Cellu mai mare assortimentu de albumuri pre frumose:

Pentru 25 portrete bine ornatu, cr. 60, 80, fl. 1.
" 25 " cu ornamentu pre finu fl. 1.50, 2, 3.
" 50 " finu, cu imprumatura de suru, cr. 90, fl. 1.59 2.
" 50 " cu celu mai frumosu ornamentu, fl. 2.50, 3.
" 100 si 200 portr. 1 buc. fl. 4, 5, 6, 8.
Esemplarie de lussu, fl. 10, 12, 15, 18, 20.

Album cu musica.

Fia-ce album, candu se deschide, canta doue d'intre celle mai noi si placute piese de jocu seu opere, cu tonuri pline de tactu si placute. Ce suprindere placuta pentru visitatoru, carele d'in curiositate, frundiarindu prin Album, este totu odata insociu de musica. I buc. formatu micu, fl. 9.50, 10.50, 1 buc. formatu mare si lungu, fl. 11, 12, 1 buc. quartu mare, esemplarul de lussu fl. 14. 15.

Celle mai fine telescope optice cu linte acromatica si cu potre chiara de vedintu in departare de 1, 2, pana la 3 mili, fl. 4.50, 7.

Mappe de scriisu, cu incuiatoria, fl. 1, 1.50, 2, acelasi, forte practice, cu intocmire completa, 1 buc. fl. 2.50, 3, 3.50, 4, 5.

Necessarie pentru dame, provideute cu tote requisiti de cusutu si cu ornamentele esterioru pre finu, cr. 50, 80 fl. 1, 1.50, acelasi, ornate de lussu, fl. 2, 2.50, 3, 4, 5, 1 cuthia cu 6 ace deferite de brodarit, cr. 15, 1 cuthia cu 2 sau 4 ace de impletit, cr. 10 si 20, 1 cuthia cu 100 ace de cusutu sortite cr. 20. 1 carte de modelu pentru notatu si brodarit, cu 20 modele, cr. 5.

Diumetatea pretiului de mai inainte. Una parechia vase, fagonul celu mai nou, porcelanu francesu cr. 40, 60, 80 fl. 1, 1.50 sorte mai mari fl. 2, 3, 4, 5.

Unu presentu practicu si eftinu este nou'a garnitura de scrisu d'in bronzu versatu, constatatoria din 10 bucati, si adeca: tienerioru de orologiu, 1 calimaru, 1 tienerioru de condeie, 2 luminarie (sfesnice) pentru scriisu, 1 termometru, 1 luminariu de mana 1 amnariu (scaparitoru), 1 stergitoru de peni. Tote sunt executate forte frumosu si elegantu si costa numai 3 fl.

Depositul principalu de ciorapi (strimbi) pentru domni, domni si copii, fabricatiune sasona, pre buna.

1 ducina ciorapi pentru domni, fl. 1.80, 240.

1 " " " dame, sorta pre buna, fl. 3.50, 4.50.

1 " " " lungi fl. 2.50, 2.50.

1 " " " sorta pre fina fl. 4.50, 5.50.

1 " copii, fl. 1.50, 2, 2.50.

Cellu mai mare assortimentu de evenital (recitorie) de balu, teatrul si promenade, 1 buc. simpla, dar frumosa cr. 30

40, 60, 1 buc. cu pictura frumosa cr. 40, 80, fl. 1. 1.20, 1 buc. de lussu, biue-ornata. fl. 1.50, 2, 2.50, 3, 4, 5, 6.

Obiecte de toaleta, pre-bune.

Sapunu francesu cu diferite mirosluri, cr. 10, 15, 20, 30, 35, 40.

Cosmetiques pre finu (biscatoru) 1 buc. cr. 10, 15, 20, 25.

Parfum pre-finu de mirosluri diferite cr. 30, 40, 60, 80, fl. 1, 1.20.

Oliu de peru, spic intarirea radacinsu perului cr. 20, 30, 40.

Pomade de peru, sorta cea mai buna cr. 20, 25, 30, 35, 40, 50, 60.

Apa de Colonia, nefalsificate, cr. 30, 40, 60, 80, fl. 1, prenum si alte obiecte de toaleta de cea mai buna calitate si cu preturi forte eftine.

Neaperatu pentru domine.

Una casseta universale de toaleta pentru domine, mare, fina, polita; cu incuiatoria, cu oglinda si cu urmatorul cuprinsu: 1 buc. sapunu de toaleta, 1 buticla parf., 1 b. pom. de spalatu, 1 ogl. de pusunariu, 1 pepte de frisatu, 1 lingură de lape, 1 presaratori de zaharu fl. 4, 4.80

1 d. cutit de mezelcuri, fl. 1.50, 1.60, 1.80, 2.20, 1 buc. stropitorie de pusunariu, 1 presaratori de pipieru fl. 1.50, 2, 1 presaratori de zaharu fl. 5

2, 3, 1 lingura de lape fl. 2.80, 3.40, 1 lingura de supa, fl. 5.50, 6.50

duzina capre (pre cari se punu cutite etc.) facoun pre frumosu, fl. 08

9, alte obiecte de artigiu de China cu preturi de fabrica. Acestea fabricatiune, dupa colore si facoun rivalizeaza cu argintul adeveratur.

Coralie adeverate tajate, sorta prea fina nuu corandu costa numai 12 cr.

Stropitorie de cositoru forte bine construite, care nu potu lipsi in nice una casa, 1 buc. stropitorie mica pentru copii, cr. 80, fl. 1, 1.20, 1 buc. stropitorie mare fl. 1.50, 1.80, 2.20, 1 buc. stropitorie pentru mame cr. 90, fl. 1.20, 1 buc. stropitorie pentru rane, de sticla 10 cr., de cositoru 30 cr.

Lingure sanitare anglo-saxone, este curata de tote materiale venisoze, otravitorie, este ossidata, de acea difera de alte metale; este forte durabile si ramane totu-de-una alba si stralucitora. 12 buc. lingure de cafea, 80 cr, 13 lingure pentru copii fl. 1.20. 12 buc. lingure de supa fl. 1.50, 1 bucata lingura de spuma 30 cr, 1 lingura de scosu supa 50 cr.

Lingure-Alpacca adeverate. 1 duzina lingure de manacatu fl. 2.40, 2.80, 3.50, 4.50, 5; 1 duzina lingure de cafea fl. 1.30, 1.60, 2.40; 1 buc. lingura de scosu sup. fl. 1, 1.20; 1 buc. lingura de lape fl. 45, 60 cr. Lingure de metalu argintite, carei ramane totu abe. 12 bucata lingure de osu de bibolu fl. 2, 3, 4.

Candelabre (luminarie) de alpacca prea-fina. 1 duzina, cu manunchio de lemn, fl. 3, 3.50; 1 duzina, cu manunchio de osu de bibolu, fl. 4.50, 5.50, 6; 1 duzina, sorta prea fina fl. 7, 8.50; 1 duzina, tacamu de mizilcuri (desert), cu manunchio de lemn, seu cornu de bibolu fl. 2, 3, 4.

Candelabre (luminarie) de bronzu florentinu. 1 parechia fl. 1.50, 2.50, 3, 3.50, 4; aceloa-si cu doue bratice, de celu mai non facoun, 1 parechia fl. 3, 4, 5, 6; 1 buc. mucari si d'in alabastru 10 cr, cu tassa 15 cr.

Laterne de pusunariu prea bune, forte practice, 1 buc. cu sticla orbitoria, da unu cercu de lumina forte mare, cr. 60, 70, 80, cu orbitoria quadrupla fl. 1, 1.20.

Telescopie optice cu linte buna, cu carea se potu vedea obiectele chiara in departare de una diuometru mila, 1 bucată, cr. 40, 50, fl. 1, 1.20.

Forte eftine sunt garniturele de umatu din bronzu turnat. Unu portu-cigare, una cenusiorita, una amnariu si una pipa mica, frumosa de sugaru d'in spuma prea fina. — Totu la-olalta numai fl. 1.50.